

Sygn. akt III AUa 263/12

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 maja 2012 r.

Sąd Apelacyjny we Wrocławiu Wydział III

Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Jarosław Błaszczak (spr.)
Sędziowie:	SSA Elżbieta Kunecka SSA Jacek Witkowski
Protokolant:	Adrianna Szymanowska

po rozpoznaniu w dniu 24 maja 2012 r. we Wrocławiu

sprawy z wniosku Urzędu Miasta J.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w W.

przy udziale zainteresowanych: E. B., I. B., A. C., K. C., A. K., I. L. (1), K. N., M. N. (1), M. O., K. S., J. Z.

o ubezpieczenie społeczne

na skutek apelacji Urzędu Miasta J.

od wyroku Sądu Okręgowego Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w Jeleniej Górze

z dnia 21 listopada 2011 r. sygn. akt VII U 1229/10

uchyla zaskarżony wyrok w punkcie I i V oraz poprzedzające go decyzje Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w W. z dnia 11 października 2010 r. dotyczących zainteresowanych i sprawę przekazuje do ponownego rozpoznania bezpośrednio organowi rentowemu.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 21 listopada 2011 roku Sąd Okręgowy w Jeleniej Górze, Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych zmienił zaskarżone decyzje Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z dnia 11 października 2010 roku obejmujące ubezpieczeniem społecznym zainteresowane E. B., I. B., A. C., K. C., A. K., I. L. (1), K. N., M. N. (1), M. O., K. S., J. Z. z tytułu pobierania przez nie stypendium sportowego.

Rozstrzygnięcie zapadło przy tak ustalonym stanie faktycznym:

Uchwałą nr 440/(...) Rady Miejskiej J. z dnia 8 lipca 2005 roku w sprawie stypendiów sportowych dla zawodników zrzeszonych w klubach sportowych mających siedzibę i działających w J. oraz osiągających wybitne wyniki sportowe we współzawodnictwie międzynarodowym lub krajowym na podstawie art. 22 ust. 4a i 6 ustawy z dnia 18 stycznia 1996 roku o kulturze fizycznej (Dz. U. z 2001 roku, nr 81, poz. 889 ze zm.) przyznano zainteresowanym w okresach wymienionych w decyzjach stypendia sportowe. Warunkiem było nieukończenie 25 lat, posiadanie statusu amatora i nieotrzymywanie wynagrodzenia na podstawie umów o pracę lub umów cywilnoprawnych.

Stypendia zainteresowanym wypłacono.

M. N. w okresie od 4 września 2006 roku do 2 czerwca 2008 roku była studentką, K. S. od 27 listopada 2006 roku była zatrudniona, I. L. od 15 lutego 2006 roku do 14 maja 2006 roku była zatrudniona. Pozostałe zainteresowane w spornych okresach nie były uczniami, studentkami ani nie posiadały innych tytułów podlegania ubezpieczeniom społecznym.

W tak ustalonym stanie faktycznym Sąd Okręgowy wskazał, że istota sporu sprowadza się do tego, czy wobec wejścia w życie od 1 września 2005 roku ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o sporcie kwalifikowanym oraz zmiany treści art. 22 ustawy z dnia 18 stycznia 1996 roku o kulturze fizycznej przez usunięcie ust. 3 dotyczącego zaliczania okresu pobierania stypendium sportowego do okresów zatrudnienia w rozumieniu przepisów m.in. emerytalnych nadal istniał obowiązek opłacania składek na ubezpieczenie społeczne od stypendiów wypłacanych „zawodnikom bez licencji”.

Zdaniem Sądu Okręgowego decydujące znaczenie ma treść przepisu art. 6 ust. 1 pkt 7 oraz art. 8 ust. 12 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych, z których wynika, że ubezpieczeniu społecznemu podlegają osoby fizyczne pobierające stypendia sportowe z wyjątkiem osób uczących się, studiujących lub podlegających ubezpieczeniom z innych tytułów.

W tej sytuacji Sąd I instancji ustalił okresy w których zainteresowane studiowały lub pracowały i w tym zakresie skarżone decyzje zmienił a dalej idące odwołanie oddalił. Enigmatycznie Sąd Okręgowy podał, że z tytułu zawieranych przez zawodniczki kontraktów (umów cywilnoprawnych) zainteresowane nie podlegały ubezpieczeniu społecznemu i w tym zakresie na podstawie art. 477¹⁴ § 1 kpc odwołanie oddalił o kosztach orzekając na podstawie art. 100 kpc.

Od opisanego wyroku w części oddalającej odwołanie apelację wywiódł wnioskodawca zarzucając naruszenie prawa materialnego a to art. 6 ust. 1 pkt 7 i 8 ust. 12 ustawy systemowej w związku z art. 22 ust. 1 ustawy o kulturze fizycznej polegające na uznaniu, że stypendysta otrzymujący stypendium sportowe na podstawie ustawy o kulturze fizycznej jest stypendystą sportowym w rozumieniu ustawy systemowej, naruszenie art. 6 ust. 1 pkt 4 ustawy systemowej poprzez uznanie, że osoby pobierające stypendia sportowe mimo zatrudnienia na podstawie umów cywilnoprawnych nie podlegały ubezpieczeniu społecznemu z tytułu tego właśnie zatrudnienia.

Apelujący domagał się zmiany zaskarżonego wyroku poprzez stwierdzenie, że zainteresowane nie podlegały ubezpieczeniu z tytułu pobieranego stypendium sportowego ewentualnie uchylenia wyroku i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Jeleniej Górze.

W uzasadnieniu apelacji wnioskodawca wywodził, że od stypendiów wypłacanych sportowcom amatorom na podstawie art. 22 ust. 1 ustawy o kulturze fizycznej (po 1 września 2005 roku) nie ma obowiązku opłacenia składek na ubezpieczenie społeczne oraz, że obowiązek taki istniał od umów zawieranych przez zainteresowane z klubami.

Strona pozwana nie złożyła odpowiedzi na apelację.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja jako uzasadniona zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 6 ust. 1 pkt 7 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2009 roku, nr 205, poz. 1585 ze zm.) obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym podlegają osoby fizyczne, które na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej są osobami pobierającymi stypendium sportowe, zwanymi dalej "stypendystami sportowymi". W art. 8 ust. 12 ustawa definiuje pojęcie stypendyisty sportowego podając, że za stypendystę sportowego uważa się osobę pobierającą stypendium sportowe, z wyjątkiem osób uczących się lub studiujących, jeśli nie podlegają ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym z innego tytułu.

W sprawie wymagało więc ustalenia czy zainteresowane w spornym okresie pobierania stypendium sportowego uczyły się lub studiowały lub nie podlegały ubezpieczeniom emerytalnym i rentowym z innych tytułów.

O ile organ rentowy nie poczynił przed wydaniem decyzji żadnych ustaleń w tej kwestii, o tyle Sąd Okręgowy dokonał prawidłowych ustaleń w zakresie studiowania zainteresowanych i zatrudnienia poza sportem.

Ani Sąd I instancji, ani tym bardziej organ rentowy nie przeanalizował umów łączących zainteresowane z klubami w kontekście brzmienia art. 8 ust. 12 in. fine ustawy systemowej.

Zainteresowane zawierały, jak podnosi apelujący umowy cywilnoprawne, kontrakty z klubami, dla których startowały. Skwitowanie tego jednym zdaniem przez Sąd Okręgowy, że były to umowy o dzieło a pominięcie tego przez organ rentowy powoduje, że Sąd II instancji uznał, że nie rozpoznano istoty sprawy w rozumieniu art. 386 § 4 kpc.

Zdaniem Sądu Apelacyjnego zachodzi konieczność ustalenia charakteru prawnego umów łączących zainteresowane z klubami. Jest to istotne ze względu na przepis art. 6 ust. 1 pkt 4 ustawy systemowej, zgodnie z którym obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym podlegają osoby fizyczne, które na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej są osobami wykonującymi pracę na podstawie umowy agencyjnej lub umowy zlecenia albo innej umowy o świadczenie usług, do której zgodnie z Kodeksem cywilnym stosuje się przepisy dotyczące zlecenia, zwanymi dalej "zleceniobiorcami".

Gdyby więc po analizie umów organ rentowy uznał, że umowy te mają cechy zlecenia lub umów o świadczenie usług, stanowiły by one podstawę do objęcia ubezpieczeniem społecznym zainteresowanych w pierwszym rzędzie, a skoro tak na mocy cytowanego wyżej przepisu art. 8 ust.12 nie byłyby stypendystami sportowymi w rozumieniu ustawy systemowej.

Gdyby ustalono, że zainteresowane w spornych okresach nie miały innego tytułu do objęcia ich ubezpieczeniami społecznymi ustalenia wymagało będzie czy po 1 września 2005 roku były zawodnikami w rozumieniu art. 3 ust. 5 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o sporcie kwalifikowanym tj. uprawiały określoną dyscyplinę sportu i posiadały licencję zawodnika uprawiającą do uczestnictwa we współzawodnictwie sportowym. Jeśli bowiem zainteresowane posiadały licencję i pobierały stypendia sportowe odnosił się do nich przepis art. 36 ustawy o sporcie kwalifikowanym wskazujący, że osoby takie są stypendystami sportowymi w rozumieniu ustawy systemowej.

Analizy wymaga zarzut wnioskodawcy, że stypendia przyznano dla zawodników amatorów w trybie art. 22 ustawy o kulturze fizycznej. Ważne, że wnioskodawca podnosi brak wiedzy o pobieraniu przez zainteresowane w spornych okresach wynagrodzeń z klubów z tytułu umów cywilnoprawnych. Skoro stypendia przyznano amatorom a zainteresowane amatorkami nie były, nie powinny otrzymać stypendiów i wnioskodawca winien rozważyć ubieganie się o zwrot, co miało by również wpływ na niniejsze postępowanie.

W tej sytuacji na podstawie art. 477^{14a} kpc orzeczono jak na wstępie.

R.S.